

MEDICO
INDUSTRIEN

Finansiering af start-ups

Fra idé til marked • 9 anbefalinger til en styrket industri

Hvordan forbedrer vi rammevilkårene for medtech start-ups?

1. Direkte støtte til innovative virksomheder

Indirekte erhvervsfremme bidrager til at opbygge et stort antal offentligt finansierede, tidsbegrænsede organisationer med meget begrænset udbytte for innovative virksomheder.

2. Adgang til pre-seed finansiering

Få hundrede tusinde kroner er ofte tilstrækkeligt til indledende validering af projekter som f.eks. bundet i ny forskning.

3. Nyt lovgrundlag for offentlige innovationsmiljøer

Der bliver i stadig mindre grad satset på life science-projekter i landets fire offentligt finansierede innovationsmiljøer.

4. Simplificering af offentlige investeringsaftaler

Investeringer fra innovationsmiljøer bør primært baseres på konvertible lån for at gøre det nemt, hurtigt, billigt og mere gennemsigtigt.

5. Øget kapitaltilgængelighed i seed fasen

Kapitaltilgængeligheden for seed finansiering i Danmark kan styrkes ved bl.a. at introducere bedre skattefradragordninger for investorer.

6. Etablering af et børsmarked for start-ups i Danmark

De seneste år er langt flere virksomheder blevet børsnoteret i Stockholm end i København.

7. Skab et inkubationsmiljø i hovedstaden

Start-up miljøet omkring life science i hovedstaden kan nemt styrkes ved at skabe et fysisk inkubationsmiljø.

8. Tiltræk udenlandsk arbejdskraft

”Fast-Track” ordning bør også være tilgængelig for start-ups. Det nuværende krav om mindst 20 fuldtidsansatte afskærer start-ups fra specialiseret udenlandsk arbejdskraft.

9. Gør aflønningsvilkår i start-ups mere lempelige

Aflønning af medarbejdere gennem aktieoptioner er en måde, hvorpå likviditeten i start-ups kan forbedres og det gøres mere attraktivt at blive ansat i et start-up. De danske regler vanskeliggør dog denne løsning.

Policy anbefalinger

1. Direkte støtte til innovative virksomheder

I fælleseuropæisk, nationalt, regionalt og kommunalt regi udvikles mange erhvervspolitiske initiativer til at støtte start-ups og innovation. En stor del af de afsatte midler går dog uden om start-ups. Initiativerne er ofte møntet på, at finansiere rådgivere og etablere organisationer med det formål, at disse kan gøre noget godt for start-ups og innovation. Denne indirekte erhvervsfremme bidrager til at opbygge et stort antal offentligt finansierede, tidsbegrænsede organisationer, som ofte er i gensidig konkurrence. Det reelle udbytte for start-ups opleves som begrænset.

Medicoindustrien foreslår, at offentlige initiativer til støtte af start-ups og innovation omlægges til andre instrumenter, f.eks. skattemæssige fradragsordninger, adgang til PoC midler m.v., som kan yde en mere direkte og målrettet hjælp til de miljøer, hvor værdiskabelsen reelt sker.

2. Adgang til pre-seed finansiering

Der er i forbindelse med udvikling af medicinsk udstyr et finansielt tomrum i den første modningfase. Det er typisk ikke muligt at udvikle IPR og opnå indledende teknologisk validering udelukkende for egne timer og midler. Innovationsmiljøer og andre early stage investorer investerer dog typisk først når IP og proof of concept er etableret. Få hundrede tusinde kroner er ofte tilstrækkeligt til opbygning af indledende IPR og teknologisk validering af medicoprojekter. Denne pre-seed finansiering bør hjælpes bedre på vej. Tidligere fandtes en finansieringsordning til støtte for gennemførelse af udviklingsfasen Proof of Concept (PoC), som var værdsat.

Medicoindustrien foreslår, at den såkaldte Proof of Concept-ordning genindføres. Denne giver start-ups op til 750.000 kr. til at udvikle en prototype og patentere teknologien, hvilket gør det muligt at rejse en seed investering.

3. Nyt lovgrundlag for offentlige innovationsmiljøer

Der bliver i stadig mindre grad satset på life science-projekter i landets fire offentligt finansierede innovationsmiljøer, der investerer i opstartsprojekter. I 2015 tog andelen af unge life science-selskaber i de fire porteføljer et drastisk fald.

Hvis de offentlige innovationsmiljøer ikke investerer i life science er det overordenligt udfordrende for iværksættere at finansiere udviklingen af nye vækstvirksomheder indenfor life science og udnytte Danmarks unikke kompetencer indenfor området. Årsagen bag den gradvise tilbagetrækning fra life science området skal findes i det nuværende lovgrundlag for innovationsmiljøer. Dette lovgrundlag tilskynder mindre investeringer med kortsigtet afkast fremfor store projekter med potentielt stort afkast men længere tidshorisont.

Medicoindustrien foreslår, at lovgrundlaget for de offentligt finansierede innovationsmiljøer revideres så innovationsmiljøer igen vil investere indenfor life science.

Medicoindustrien foreslår, at et innovationsmiljø dedikeres til at investere indenfor life science. Således kan investorkompetencer indenfor området opbygges i en organisation og et fornuftigt offentligt investeringsniveau kan etableres.

Policy anbefalinger

4. Simplificering af offentlige investeringsaftaler

En væsentlig problemstilling for start-ups i Danmark er forhandlinger omkring investeringsvilkår med innovationsmiljøer. Investeringsaftalerne som iværksættere tilbydes er ofte over-komplicerede ved at inkludere uigennemskuelige klausuler og betingelser.

Forskere og førstegangsværksættere har ofte ikke kompetencer til at vurdere de investeringsaftaler (term-sheets) som innovationsmiljøerne fremlægger. Dermed skal iværksættere bruge betydelige summer på advokater og langstrakte forhandlinger. Inspiration kan hentes fra Y Combinator, verdens førende inkubator, som udelukkende investerer via et standardiseret term-sheet for konvertible lån.

Medicoindustrien foreslår, at term-sheets anvendt af innovationsmiljøer bør standardiseres og være offentligt tilgængelige for at øge gennemsigtigheden. En offentlig skabelon for term-sheets kan bane vej for en simpel, individuel tilpasning.

Medicoindustrien foreslår, at første investering fra innovationsmiljøer udstedes som et konvertiblet lån.

5. Øget tilgængelighed af seed kapital

Kapitaltilgængeligheden for seed finansiering i Danmark kan styrkes ved bl.a. at introducere bedre skattefradragsordninger for investorer. Bedre finansieringsvilkår vil kunne opnås ved at indføre skattefradrag for investeringer i iværksætteri. I Sverige er der indført et såkaldt "investor-afdrag" og i England er der indført et såkaldt Seed Enterprise Investment Scheme, der fungerer sådan, at private investorer kan opnå skattefradrag ved at investere i mindre virksomheder.

Medicoindustrien foreslår, at der skabes mulighed for en øget iværksætterinvestering ved at indføre skattefradrag for investorer. Det anbefales at tage bestik af forholdene i f.eks. Sverige eller England.

6. Etablering af et børsmarked for start-ups i Danmark

I de seneste år er langt flere virksomheder blevet børsnoteret i Stockholm end det meget beskedne antal, som er blevet noteret i København. Det svage aktieklima for mindre og mellemstore vækstvirksomheder i København hæmmer mulighederne for værdiforøgelse af vækstvirksomheder.

Som et supplement til en aktiebørs bør det være muligt for private investorer at kunne oprette en "aktiesparekonto", hvor investor kan opnå et skattefradrag, såfremt denne placerer kapital på kontoen. Der henvises til den tilsvarende svenske model. Supplerende bør der nationalt etableres en "Venture Kapital Fond", hvor investorer kan opnå skattefradrag ved at placere midler i fonden. Modellen er anvendt i England (Venture Capital Trust).

Medicoindustrien foreslår, et attraktivt børsmarked for danske virksomheder.

Medicoindustrien foreslår, at der indføres en "aktiesparekonto"-ordning og/eller en national "venturekapitalfond" efter svensk og engelsk forbillede.

7. Skab et inkubationsmiljø i hovedstaden

Start-up miljøet omkring life science kan styrkes i hovedstaden, hvor industrien er koncentreret, ved at skabe et fysisk inkubationsmiljø for early stage start-ups. Inkubatoren kan blive forbindelsesled mellem studerende, forskere, iværksættere, investorer og underleverandører til industrien, samt den etablerede industri.

Medicoindustrien foreslår, at der oprettes life science inkubationsmiljøer med medico aktiviteter, som udover at tilbyde kontorplads på attraktive vilkår, kan blive et fysisk samlingssted for understøttende aktiviteter. Hvis en kritisk masse opbygges kan start-ups tilbydes adgang til funktioner som IPR-rådgivning, regulatorisk rådgivning, bogføring m.v. på kommercielle vilkår ud fra en andelstankegang.

8. Tiltræk udenlandsk arbejdskraft

Udviklingen af vækstvirksomheder kræver nye ansatte til at understøtte væksten eller tilføje specialiserede kompetencer. Det er svært at ansætte udenlandsk arbejdskraft i Danmark. Dette er bl.a. pga. lange behandlingstider i Udlændingestyrelsen. Den gældende "Fast Track" ordning udelukker virksomheder med under 20 fuldtidsansatte. Start-ups skaber innovative løsninger og nye jobs og bør derfor ikke være udelukket fra denne ordning. Start-ups bør kunne få adgang til kvalificeret udenlandsk arbejdskraft på lige vilkår med store virksomheder.

Medicoindustrien foreslår, at den gældende "Fast-Track" ordning bliver tilgængelig for alle virksomheder, hvor der kan dokumenteres en reel erhvervsaktivitet og hvor løn og ansættelsesvilkår stemmer overens med danske forhold.

9. Gør aflønningsvilkår i start-ups mere lempelige

Start-ups befinder sig ofte tæt på likviditetsgrænsen og væksten er ofte betinget netop af den likviditet, som er til rådighed. Aflønning af medarbejdere udgør en væsentlig likviditetsbyrde. Vilkår for aflønning af medarbejdere bør derfor lettes for at bane vej for øget vækst. Aflønning af medarbejdere gennem aktieoptioner er en måde, hvorpå risikolikviditeten kan forbedres i start-ups samtidigt med at det gøres mere attraktivt at blive ansat i et start-up. Optioner og medarbejderaktier beskattes dog som personskat og beskattningen finder sted på udnyttelsestidspunktet, hvor aktien erhverves, og dermed (længe) før indløsningstidspunktet, hvor aktien omsættes til rede penge/løn.

Ordningen for skattefradrag for F&U-udgifter i start-ups bør justeres, så fradraget kan udnyttes straks.

Medicoindustrien foreslår, at den nuværende beskatning af aflønning gennem aktieoptioner m.v. lempes, sådan at skatteprocenten nedsættes til ordinær aktieskatteprocent og sådan at beskatningstidspunktet falder sammen med indløsningstidspunktet.

Medicoindustrien foreslår, at ordning for F&U-fradrag i start-ups justeres således, at fradraget kan udnyttes straks i forbindelse med udbetaling af løn til selskabets medarbejdere.

Udvikling af medicinsk udstyr

Accelerace

BOREAN

Business angels

Capnova

Lundbeckfonden Emerge

Novo Seeds

SDTI

Welfare Tech Invest

Innovationsfonden

Novo Nordisk Fonden

Aktietorget

Lundbeckfonden Ventures

Novo Seeds

Seed Capital

Sunstone

Vækstfonden

Innovationsfonden

Horizon 2020

Markedsmodningsfonden

Aktører

Accelerace

Skandinaviens førende start-up accelerator som identificerer, træner og finansierer start-up talenter og hjælper dem udvikle deres virksomhed hurtigere og billigere.

[Investor](#) • www.accelerace.dk

BOREAN

Et innovationsmiljø som på statens vegne investerer mellem 1 og 5 mio. kr. risikovillig kapital i opstartsvirksomheder. Fungerer som bindeled mellem videnværksættere og det private kapitalmarked.

[Investor](#) • www.borean.dk

Business angels

Business angels er velhavende enkeltpersoner, som investerer meget tidligt.

Capnova

Et af fire innovationsmiljøer som investerer i den tidligste, risikofyldte fase af en virksomheds liv.

Investerer op til 6 mio. kr. via den statslige ordning for innovationsmiljøer og mellem 6-10 mio. i et selskab ved hjælp af egne fonde.

[Investor](#) • www.capnova.dk

Lundbeckfonden Ventures

En evergreen venturefond som primært investerer i 'later stage' lægemiddeludvikling og medtech.

[Investor](#) • lundbeckfonden.com

Aktietorget

Aktietorget er en svensk minibør for virksomheder, der ligger under smallcap-segmentet. Flere danske life science virksomheder har de senste 2-3 år rejst 10-40 mio. kr.

[Børs](#) • www.aktietorget.se

Novo Seeds

Novo Seeds investerer i early stage life science start-ups igennem Pre-seed (grant) og Seed investment programmet. Investerer typisk mellem 1 og 50 mio. kr. per virksomhed.

[Investor](#) • www.novo.dk

SDTI

Syddansk Innovation er et innovationsmiljø som investerer i 20 nye spin-outs og iværksættervirksomheder årligt indenfor en bred række industrier.

[Investor](#) • www.sdti.dk

Seed Capital

Seed Capital er den største early stage venture fond i Danmark og investerer primært i IT og medtech virksomheder. Seed Capital har et strategisk samarbejde med innovationsmiljøet Pre-seed Innovation og kan derfor investere i højteknologiske løsninger allerede fra idé-fasen.

[Investor](#) • www.seedcapital.dk

Sunstone

Sunstone investerer ofte i medtech projekter lige før de kliniske forsøg til regulatorisk godkendelse. Dette er typisk en serie A runde, men fonden kan også investere på et tidligere tidspunkt.

Investerer typisk mellem 25-50 mio. kr. per virksomhed.

[Investor](#) • www.sunstone.eu

Vækstfonden

Venture afdelingen i Vækstfonden investerer mellem 5–25 mio. kr. i virksomheder, hvor produktudviklingen er afsluttet eller i den afsluttende fase, og hvor produktet står foran introduktion på markedet.

[Investor](#) • www.vf.dk

Welfare Tech Invest

Tilbyder egenkapital, lån eller konvertible lån og investerer op til 10 mio.kr. i start-ups som kan nå frem til proof-of-sales inden for investeringsrammen. Fonden investerer i alt 75 mio. kr.

[Investor](#) • www.welfaretechinvest.dk

Horizon 2020

Via SME instrumentet støtter EU fonden innovationsprojekter fra konceptudvikling til udvikling og test af produktet. Tilskuddet på mellem 350.000 kr. og 18 mio. kr. dækker op til 70 % af projektudgifterne.

[Grant](#) • www.ec.europa.eu

Innovationsfonden

Støtter innovationsprojekter i SMV'er som kræver viden for at blive til virkelighed med op til 5 millioner kr. via InnoBooster programmet. Ny viden kan f.eks. komme fra universiteter, private udviklingshus eller en ny medarbejder med særlige kompetencer.

[Grant](#) • www.innovationsfonden.dk

Markedsmodningsfonden

Fondens formål er at få virksomheders nye produkter hurtigere på markedet ved at støtte test og tilpasning hos slutbrugere i den sidste fase inden markedsintroduktion. Investerer årligt 50-60 millioner kr.

[Grant](#) • markedsmodningsfonden.dk

Novo Nordisk Fonden

Fondens formål er at stimulere iværksætter i indenfor life science og understøtte kommercialisering af banebrydende forskningsresultater på et meget tidligt stadie via et exploratory pre-seed grant på 500.000 kr. og et større pre-seed grant på op til 2 million kr.

[Grant](#) • www.novonordiskfonden.dk

MEDICO INDUSTRIEN

Brancheorganisation for mere end 190 af Danmarks førende virksomhe- der, der beskæftiger sig med medicinsk udstyr

Medicoindustrien har til formål at fremme medlemsvirksomhedernes erhvervsmæssige og politiske interesser.

I Danmark er Medicoindustrien høringsinstans for myndighederne i spørgsmål og sager, som angår branchen for medicinsk udstyr. Medicoindustrien deltager aktivt i råd og udvalg, som har indflydelse på erhvervsvilkårene for branchen.

På internationalt plan yder Medicoindustrien en aktiv indsats i den fælles europæiske brancheorganisation MedTech Europe og samarbejder med de europæiske og amerikanske søsterorganisationer.

Medicoindustrien

Agern Allé 13, 2970 Hørsholm
+45 4918 4700
medico@medicoindustrien.dk